

Natuurtoets

Bouw 150 kV-
hoogspanningsstation Oudenrijn
en verkabeling
hoogspanningsverbinding 150 kV

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0490601.100
definitief revisie 00
18 november 2024

Natuurtoets

Bouw 150 kV-hoogspanningsstation Oudenrijn en verkabeling hoogspanningsverbinding 150 kV

projectnummer 0490601.100
documentnummer 490601-ECO-NT-001
definitief revisie 00
18 november 2024

Auteur(s)

J. de Bakker (JM Ecologie)
T. de Haan (JM Ecologie)

Opdrachtgever

TenneT TSO B.V.
Postbus 428
6800 AK ARNHEM

Gecontroleerd

J. Dekker (JM Ecologie)
J.A. Kruse

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

datum

18 november 2024

beschrijving

definitief

vrijgave

R.S. Raap

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding & planvoornemen	4
1.2	Doel	6
1.3	Leeswijzer	6
2.	Effectbeschrijving en -beoordeling	7
2.1	Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek	7
2.2	Effectbepaling voornemen	9
2.3	Soortbescherming	10
2.3.1	Vogels	10
2.3.2	Zoogdieren – vleermuizen	12
2.3.3	Zoogdieren – overige zoogdieren	14
2.3.4	Vissen	16
2.3.5	Amfibieën	16
2.3.6	Insecten	18
2.3.7	Kreeftachtigen en weekdieren	18
2.3.8	Zaadplanten, bladmossen en varens	19
2.3.9	Zorgplicht	19
2.3.10	Invasieve soorten	20
2.3.11	Utrechtse soortenlijst	20
2.4	Natura 2000	21
2.5	NNN	22
2.6	Overig provinciaal beleid	22
2.7	Beschermde houtopstanden	25
3.	Conclusies & aanbevelingen	27
3.1	Soortbescherming	27
3.2	Zorgplicht	28
3.3	Gebiedsbescherming	28
3.3.1	Natura 2000	28
3.3.2	NNN	29
3.3.3	Overig provinciaal beleid	29
3.3.4	Beschermde houtopstanden bebouwingscontour houtkap	29
	Literatuurlijst	30
	Bijlage 1 Wettelijk kader	
	Bijlage 2 Methodiek natuurtoets	
	Bijlage 3 Rode lijst soorten uit NDFF	

1. Inleiding

1.1 Aanleiding & planvoornemen

In opdracht van TenneT TSO heeft Antea Group een aanvullende natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van het project "Oudenrijn" (projectcode A-1003063). Dit project omvat de bouw van een nieuw hoogspanningsstation (150 kV) en het verkabelen van een gedeelte van de bestaande bovengrondse hoogspanningsverbinding, waarbij deze wordt vervangen door een ondergrondse verbinding. Na realisatie van de ondergrondse kabel zullen de hoogspanningsmasten (mast 11 t/m mast 17) worden verwijderd, inclusief de funderingen.

Deze natuurtoets richt zich specifiek op de gevolgen van de voorgestelde werkzaamheden voor de flora en fauna in het definitieve tracé en op een deel van de omliggende gebieden.

De werkzaamheden binnen dit project omvatten onder meer de aanleg van werkterreinen en sleuven voor de ondergrondse kabelverbinding, evenals de bouw en het grondverzet voor het nieuwe hoogspanningsstation. Bovendien worden technieken als horizontaal gestuurd boren toegepast voor tracédelen, waarvoor in- en uittredepunten worden gegraven en bemaling wordt toegepast. Na afronding van de werkzaamheden worden de verwijderde hoogspanningsmasten en funderingen gesloopt, en zullen de landbouwgronden cultuurtechnisch worden hersteld.

Aangezien de exacte locaties van tijdelijke bouwwegen en werkterreinen ten tijde van het opstellen van deze natuurtoets nog niet inzichtelijk waren, is geen specifiek onderzoek naar dergelijke tijdelijke bouwwegen en werkterreinen uitgevoerd. Het onderzoek heeft zich gericht op de bouwlocatie voor het hoogspanningsstation, het tracé van de verkabeling inclusief een strook met een breedte van 25 m aan weerszijden van het tracé en de locaties van de te amoveren masten.

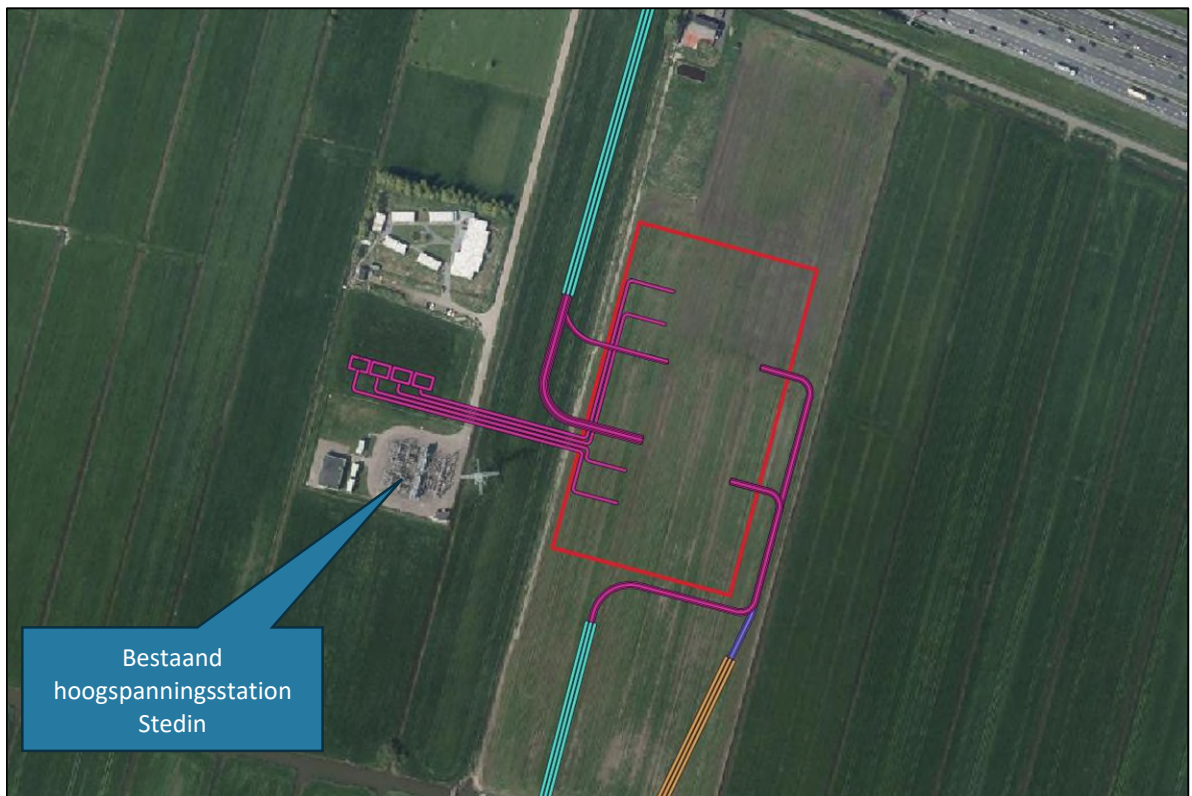
De ligging van het tracé en het hoogspanningsstation zijn weergegeven in figuur 1.1. In figuur 1.2 is de toekomstige locatie van het hoogspanningsstation in meer detail weergegeven. Figuur 1.3 toont de locaties van de te amoveren masten

Figuur 1.1: Tracé (blauw = gestuurde boring, paars = open ontgraving, geel = optionele boring, rood = omkadering nieuw hoogspanningsstation). Bron ondergrond: PDOK.

Natuurtoets

Bouw 150 kV-hoogspanningsstation Oudenrijn en verkabeling hoogspanningsverbinding 150 kV
projectnummer 0490601.100
18 november 2024 revisie 00
TenneT TSO B.V.

Figuur 1.2: Tracé, met zoom op werkzaamheden rondom de stations (blauw = gestuurde boring, paars = open ontgraving, geel = optionele boring, rood = omkadering nieuw hoogspanningsstation). Bron ondergrond: PDOK.

Figuur 1.3: Locaties te amoveren masten. Bron ondergrond: PDOK.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of houtopstanden (Omgevingswet (Ow), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze natuurtoets.

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het projectgebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of in het kader van de Omgevingswet als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de natuurtoets en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en houtopstanden aan de omgevingswet en overige beleidskaders.
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende natuurtoets beschreven.

2. Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het projectgebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan beschermde soorten onder de Omgevingswet (Ow), aanwezige invasieve soorten, Natura 2000-gebieden, NNN, overig provinciaal beleid van de provincie Utrecht en beschermde houtopstanden onder de Ow.

Indien blijkt dat een onderdeel van paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 niet relevant is voor voorliggend planvoornemen, vindt er geen toetsing van het voornemen aan de Omgevingswet (of ander relevant beleidskader) van dat onderdeel plaats.

2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek

Op 29 januari 2024 is een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog, bij droog, helder weer en een temperatuur van circa 5°C. Tijdens het terreinbezoek is het projectgebied en de omgeving bekeken op aanwezige soorten en habitats om een beeld te krijgen van aanwezige en mogelijke aanwezige beschermde flora en fauna. Doordat er geen terreintoestemming was voor betreding van de percelen die eigendom zijn van particulieren, is de inspectie vanaf de openbare weg gedaan en hierdoor is niet het gehele projectgebied volledig geïnspecteerd.

Op 5 november 2024 is een aanvullend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog, bij droog, helder weer en een temperatuur van circa 15 °C. Tijdens het terreinbezoek zijn het projectgebied en de omliggende omgeving grondig geïnspecteerd om een compleet beeld te krijgen van de aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna. Voor dit bezoek was toestemming verleend voor het betreden van alle percelen, waardoor het gehele projectgebied nauwkeurig kon worden onderzocht. Deze volledige toegang maakte het mogelijk om een gedetailleerde inventarisatie van soorten en habitats in het gebied op te stellen, ter ondersteuning van een volledige ecologische beoordeling. Ten tijde van het veldbezoek waren enkele werkzaamheden welke niet verbonden zijn aan dit project in uitvoering op een perceel ten westen van het geplande hoogspanningsstation. Het betreft het perceel direct ten noorden van een bestaande trafo-station van Stedin. Effecten van de betreffende, in uitvoering zijnde werkzaamheden vallen buiten de scope van deze natuurtoets.

Het projectgebied betreft een tracé van ruim 2,5 kilometer lang in Oudenrijn, gemeente Utrecht, provincie Utrecht. Oudenrijn is een buurtschap ten westen van stad Utrecht. Het projectgebied bestaat grotendeels uit agrarische percelen met daartussen watergangen en enkele kleine bosschages. Ten oosten van het projectgebied loopt autosnelweg de A2 en in het noorden doorkruist de A12 het projectgebied. Naast het hoogspanningsstation staan er qua bebouwing enkele woonhuizen en boerderijen in de omgeving van het projectgebied. In het noordoosten is een klein bosschage aanwezig en langs het Oudenrijnsepad ligt een ruigte van gewone braam. Langs de Heijcopperkade, Ringkade en het Oudenrijnsepad staan bomenlanen van wilgen, eiken, elzen en essen. Van het oosten naar het westen loopt, midden door het projectgebied, watergang de Middelwetering. Een watergang van circa 10 meter breed met vele vertakkingen richting het noorden en zuiden. Mast 11 is de enige mast die zich bevindt aan de noordkant van de A12. Tussen de A12 en het Oudenrijnsepad bevindt zich een bosschage van circa 80 meter. Het deel van het bosschage dat onder de hoogspanningskabels doorloopt wordt korter gehouden in verband met de veiligheid. Zie Figuur 2.1 tot en met 2.12 voor een impressie van het projectgebied.

Het complete tracé staat weergegeven in figuur 1.1 en start ten noorden van de A12 bij een bestaande mast met een gestuurde boring richting het noorden. Hier komt de boring ter hoogte van het bestaande station van Stedin omhoog en zullen enkele aansluitingen in open ontgraving plaatsvinden en aangesloten worden op het nog te realiseren uitbreiding van het bestaande hoogspanningsstation (wordt door andere partij uitgevoerd en getoetst). Ter hoogte van het bestaande hoogspanningsstation, maar twee percelen ten oosten (70 meter) hiervan zal een nieuw hoogspanningsstation worden gerealiseerd. Waarop ook enkele aansluitingen in open ontgraving plaats zullen vinden. Vanuit de zuidoosthoek van dit nog te realiseren station loopt een boring naar het zuiden. Het is nog onduidelijk of deze boring vanuit de zuidoosthoek start, of eerst naar het westen in open

ontgraving loopt en vanaf daar start. Duidelijk is wel dat de boring omhoog komt te midden van het zuidelijk gelegen perceel ter hoogte van een oude eendenkooi. Het tracé loopt in open ontgraving met een bocht naar het oosten. Hiervoor wordt waarschijnlijk één watergang deels gedempt. Net voor de eendenkooi wordt een nieuwe boring gestart welke ca 650 meter naar het zuidoosten loopt en in het laatste perceel voor de A2 weer opkomt. Hier volgt het tracé de richting van de A2 naar het zuiden en zal een boring naar het zuiden de kruising met de ringkade mogelijk maken. Hier wordt de verbinding met een aangrenzend kabeltracé in open ontgraving gemaakt.

Figuur 2.1. Oudenrijnsepad met eiken- en wilgenlaan.

Figuur 2.2. Mast 11 met naastgelegen watergang.

Figuur 2.3. Ruigte van braam aan de Oudenrijnsepad.

Figuur 2.4. Hoogspanningsstation met mast 13.

Figuur 2.5. Inrit naar het station en mast 12.

Figuur 2.6. Heijcopperkade van het westen.

Figuur 2.7. Heijcopperkade met essenlaan.

Figuur 2.8. Watergang de Middelwetering.

Figuur 2.9. Mast 17.

Figuur 2.10. Projectgebied vanuit het zuiden.

Figuur 2.11. Grasland met op de achtergrond mast 15.

Figuur 2.12. Mast 16.

2.2 Effectbepaling voornemen

De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- Bouw van het nieuwe hoogspanningsstation met bijbehorend grondverzet en bemaling;
- Aanleg van delen van de nieuwe, ondergrondse hoogspanningsverbindingen in sleuven met toepassing van bemaling;
- Aanleg van delen van de nieuwe, ondergrondse hoogspanningsverbindingen met sleufloze (boor-) technieken, waartoe werkputten worden gegraven ter plaatse van in- en uittredepunten waarin bemaling wordt toegepast;
- Amoveren van de bestaande hoogspanningsmasten 11 t/m 17, inclusief fundering;
- Cultuurtechnisch herstel van landbouwgronden na uitvoering van de werkzaamheden;
- De kap van enkele bomen;
- Het dempen van enkele watergangen ten behoeve van de open ontgravingen.

De volgende werkzaamheden zijn ten tijde van het opstellen van de natuurtoets nog niet duidelijk beschreven en vallen daarmee buiten de scope van de natuurtoets:

- Aanleg van tijdelijke werkwegen en werkterreinen ten behoeve van het werkverkeer en de uitvoering van de aanleg-, bouw- en sloopwerkzaamheden.

De planning van de werkzaamheden dient nog te worden vastgesteld.

2.3 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijk effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen. De beschouwde, beschermde soorten zijn de soorten met een beschermde status volgens de Omgevingswet. Naast deze soorten zijn ook de soorten op de Utrechtse Soortenlijst onderzocht.

2.3.1 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het projectgebied weergegeven.

Tabel 2.1. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5 km) (NDF, 2019-2024).

Soort	Categorie
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	1
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Slechtvalk	3
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4

Zoals blijkt uit de bureaustudie zijn een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het projectgebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats, alsook bij wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving, altijd een vergunning moet worden aangevraagd. Dit zijn boombroedende soorten (zoals buizerd en ransuil), gebouwbroedende soorten (zoals huismus en gierzwaluw) en overige soorten (zoals grote gele kwikstaart en ooievaar).

Tijdens het veldbezoek is binnen en rond het projectgebied gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten in bomen, op masten en palen en in gebouwen. De aanwezige bebouwing in de omgeving van het projectgebied, woonhuizen en boerderijen, beschikken over pannendaken met dakgoten. Deze zijn daarmee geschikt als broedlocatie voor gierzwaluw en huismus. Er is echter voldoende afstand tussen de werkzaamheden en deze woonhuizen en boerderijen, daarnaast is een hoge mate van verstoring aanwezig op de erven van de boeren bedrijven waardoor de werkzaamheden geen aanvullende verstoring met zich mee zullen brengen.

Tijdens het veldbezoek zijn alle gebouwen geïnspecteerd. Enkele schuurdelen bieden geschikte nestlocaties voor kerk- en steenuil doordat open schuren aanwezig zijn. Hiermee kunnen broedlocaties van kerkuil en steenuil niet worden uitgesloten binnen het projectgebied. Er is echter voldoende afstand (minimaal 100m on

onderbroken of 20m met tussenliggende dichte bosschage) tussen de werkzaamheden en de schuren en knotwilgen, daarnaast is een hoge mate van verstoring aanwezig op de erven van de boeren bedrijven waardoor de werkzaamheden geen aanvullende verstoring met zich mee zullen brengen.

Ten zuidoosten van het projectgebied zijn meerdere broedlocaties bekend van de ooievaar. Tevens zijn er tijdens het veldbezoek foeragerende ooievaars waargenomen binnen het projectgebied en staat er een ooievaarspaal bij een boerderij aan de Ringkade. Nestlocaties van de ooievaar kunnen niet worden uitgesloten binnen het projectgebied. Echter geldt ook hier dat door de tussenliggende afstand (minimaal 300m) van de werkzaamheden en deze potentiële nestlocatie aanvullend versturende effecten van de werkzaamheden op dit nest uitgesloten kunnen worden. Tijdens het veldbezoek waren geen nestlocaties van ooievaar aanwezig in de masten, echter zullen deze masten pas op een nader te bepalen toekomstig tijdstip worden ontmanteld. Er dient voorafgaand aan de ontmanteling een extra veldbezoek uitgevoerd te worden om te controleren of er alsnog nestlocaties in de masten zijn ontstaan.

Door de aanwezigheid van de hoogspanningsmasten kunnen tevens nestlocaties van boomvalk en slechtvalk niet worden uitgesloten binnen het projectgebied. Tijdens het veldbezoek waren geen nestlocaties van boomvalk en slechtvalk aanwezig in de masten, maar deze kunnen tussen de uitvoering van het onderhavige onderzoek en de sloop van de masten alsnog ontstaan. Ook voor deze soorten geldt derhalve dat de mogelijke aanwezigheid van nesten voorafgaand aan de sloop van de masten moet worden gecontroleerd.

Er zijn geen grote aantallen nesten in bomen aangetroffen welke zouden duiden op de aanwezigheid van kolonie broedende soorten waardoor broedlocaties van roek kunnen worden uitgesloten. De bosschage tussen de A12 en het Oudenrijnsepad is geïnspecteerd op nestlocaties van boom broedende soorten. Er zijn geen nesten waargenomen.

De watergangen binnen het projectgebied zijn geen snelstromende wateren waardoor deze geen geschikte broedlocaties voor de grote gele kwikstaart betreffen. Hiermee kunnen broedlocaties van de grote gele kwikstaart uitgesloten worden.

Vervolgstappen Jaarrond beschermde nesten

- Advies voor aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de te amoveren masten. Voorafgaand aan de ontmanteling van de masten.

Soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 5)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het projectgebied weergegeven.

Tabel 2.2. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2019-2024).

Soort	Categorie
Blauwe reiger	5
Boerenwaluw	5
Boomkruiper	5
Bosuil	5
Boerenwaluw	5
Ekster	5
Gekraagde roodstaart	5
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	5
Grote bonte specht	5
Huiswaluw	5
IJsvogel	5
Koolmees	5
Oeverwaluw	5
Pimpelmees	5
Spreeuw	5
Tapuit	5

Soort	Categorie
Torenvalk	5
Zeearend	5
Zwarte kraai	5
Zwarte mees	5
Zwarte roodstaart	5

Naast jaarrond beschermde nesten van categorie 1 tot en met 4 zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Er zijn diverse mogelijk jaarrond beschermde nesten aanwezig rondom het projectgebied. Zo kunnen soorten als koolmees, zwarte mees en pimpelmees tot broeden komen in de bosschages. Huiszwaluw en boerenzwaluw kunnen tot broeden komen bij de bebouwing in de omgeving van het projectgebied. Echter zijn er geen ecologisch zwaarwegende redenen om mogelijk aanwezige soorten als jaarrond beschermd te beschouwen in deze situatie, gezien er voldoende alternatief broedgebied in de omgeving aanwezig is. In dit geval worden deze soorten dan ook beschouwd als algemene broedvogels en worden in onderstaande alinea verder behandeld.

Algemene broedvogels

De omgeving en het projectgebied is geschikt voor een groot aantal algemene broedvogels. In en langs de watergangen kunnen soorten als meerkoet en wilde eend tot broeden komen, in de graslanden en de omliggende agrarische percelen diverse grondbroeders als Kievit en scholiekster en in de bomen en bosschages diverse duivensoorten en zangvogels. De aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels binnen en rondom het projectgebied kan niet uitgesloten worden.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Ow (artikel 11.37 Ba). Indien nesten aanwezig zijn, mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Met de meeste broedvogels kan echter in meestal relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele werkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli). Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Omgevingswet aan de orde.

Indien toch in het broedseizoen wordt gewerkt kan het projectgebied (en omgeving) voorafgaande aan het broedseizoen ongeschikt worden gemaakt voor broedvogels door het plaatsen van vlaggen en/of linten. De werking van deze maatregel dient voorafgaande en tijdens de werkzaamheden gecontroleerd te worden door een deskundig ecooloog.

Een andere optie is een controle op broedgevallen door een ecooloog voorafgaande aan de werkzaamheden. Wanneer vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het projectgebied, kunnen locatie specifieke maatregelen worden voorgesteld en/of wordt het projectgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

De vervolgstappen wat betreft algemene broedvogels zijn in onderstaand kader weergegeven.

Vervolgstappen algemene broedvogels

- Bij voorkeur werken buiten het broedseizoen (circa maart t/m juli);
- Indien niet mogelijk dient het projectgebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden;
- Indien ook dit niet mogelijk is dient een controle van het projectgebied op broedvogels door een ecooloog plaats te vinden.

2.3.2 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het projectgebied weergegeven.

Tabel 2.3 Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5 km) (NDFF, 9-2024).

Soort	Beschermingsregime Artikel 11.46 Bal
Gewone dwergvleermuis	X
Kleine dwergvleermuis	X
Laatvlieger	X
Ruige dwergvleermuis	X
Meervleermuis	X
Rosse vleermuis	X
Tweekleurige vleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats in gebouwen of bomen (of beide) hebben. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Tijdens het veldbezoek is er gezocht naar potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen. De bebouwing in de omgeving van het projectgebied is volledig geïnspecteerd. De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Door de aanwezigheid van open stootvoegen en daken met openingen, welke mogelijk toegang kunnen bieden tot de spouw en het dak. De aanwezigheid van kraam-, paar- en zomerverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraam), laatvlieger en meervleermuis in de omgeving van de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten. Door de afstand tussen de werkzaamheden en de aanwezige verstoring rond de bebouwing worden echter geen aanvullende versturende effecten van de werkzaamheden op deze verblijfplaatsen verwacht.

Door de grootte van het projectgebied konden niet alle bomen geïnspecteerd worden op geschikte holtes voor boom bewonende vleermuissoorten, ook is nog niet duidelijk welke bomen exact gerooid dienen te worden ten behoeve van de werkzaamheden. Op de terreindelen waar bomenkap het meest voor de hand ligt (de bomen direct ten zuiden van mast 11 en bij de eendenkooi achter Ringkade 5) zijn echter geen holten of loshangend schors waargenomen.

Essentiële vliegroutes

Er bevinden zich in de omgeving van het projectgebied diverse lijnvormige landschapselementen die mogelijk dienst doen als vliegrouteondersteuning. De bosschages, bomenlanen en watergangen binnen het projectgebied kunnen mogelijk door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute. Er zijn echter rondom het projectgebied veel alternatieven aanwezig voor vleermuizen om als vliegroute te gebruiken. Daarom kan de aanwezigheid van een essentiële vliegroute binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden worden uitgesloten.

Ten aanzien van het gebruik van vliegroutes ter plaatse van eventuele te kappen bomen wordt opgemerkt dat er bij de eendenkooi geen risico bestaat, aangezien dit een geïsoleerd gelegen bosschage betreft. Voor de bomen nabij mast 11 geldt dat indien deze gekapt worden er voldoende parallel aan de betreffende bomenrij lopende bomenrijen zijn, die de functie al vliegroute geleidend element over kunnen nemen.

Essentieel foerageergebied

Foerageergebied van vleermuizen betreft locaties waar vleermuizen hun voedsel verzamelen. Dit kunnen uiteenlopende gebieden zijn.

De omgeving van het projectgebied is geschikt als foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. Aangezien er in de omgeving van het projectgebied genoeg minstens even geschikt foerageergebied aanwezig is, wordt het projectgebied niet als essentieel foerageergebied beschouwd.

Vervolgstappen vleermuizen

- Wanneer er bij de exacte werkzaamheden bekend wordt welke bomen gekapt dienen te worden, dient er aanvullend bezoek en eventueel nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het invloed gebied van de werkzaamheden.
- Zorgplicht zoogdiersoorten (paragraaf 2.3.9.).

2.3.3 Zoogdieren – overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het projectgebied weergegeven.

Tabel 2.4 Overzicht van waargenomen overige zoogdieren in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal	Vrijgestelde zoogdieren
Bunzing		X	
Egel			X
Eekhoorn		X	
Haas			X
Hermelijn		X	
Ree			X
Steenmarter		X	
Vos			X
Wezel		X	

Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing)

De wezel, hermelijn en bunzing komen voor in een tal van biotopen. Belangrijk is de aanwezigheid van voldoende voedsel in de vorm van (woel)muizen en voldoende dekking, zoals bosschages, holen, takkenbulten, (lage) holle bomen en steenhopen. De bunzing graaft soms zelf een hol. De kleine marterachtigen hebben de voorkeur voor kleinschalige cultuurlandschappen, waarbij de wezel in drogere gebieden voorkomt dan de hermelijn en de bunzing. De bunzing komt daarnaast tevens voor in de buitenwijken van dorpen en steden (Zoogdierverseniging, z.d.). Van de hermelijn en de wezel zijn geen waarnemingen bekend in een straal van 2,5 kilometer rond het projectgebied. Deze soorten worden echter ook bijna nooit waargenomen door het verborgen leven dat zij hebben. Van de bunzing zijn er wel meerdere waarnemingen bekend.

In het gebied waarin het project zich afspeelt zijn een drietal plaatsen aan te wijzen, waar marters in de directe omgeving van de geplande werkzaamheden voor kunnen komen. Dit zijn de volgende plaatsen:

- Gronddepot met hogere begroeiing direct ten oosten van mast 11, waar zich ook het noordelijke uiteinde van de HDD onder de A12 bevindt.
- De bosschages rondom de eendenkooi.
- De grondstrook rondom de gebouwen aan de Ringkade 1.

Figuur 2.13: Weergave van het project met de mogelijke gebieden met verblijfplaatsen marterachtigen. Bron ondergrond: PDOK.

Op deze locaties vinden werkzaamheden op een zodanig korte afstand van mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen plaats, dat effecten van de werkzaamheden op deze soort niet op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in bosachtige biotopen. Ze leven in verschillende bostypen, maar ook in tuinen, parken en houtwallen. Zolang er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook voor in bebouwd gebied (Zoogdierverseniging, z.d.).

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen. De geplande werkzaamheden houden bovendien voldoende afstand van de bosschages om aanvullende verstoring te voorkomen. Gezien de resultaten van de inspecties kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de eekhoorn binnen de invloedssfeer van het projectgebied worden uitgesloten.

Steenmarter

De steenmarter is een typische cultuurvolger. Binnen het territorium heeft de soort soms wel tientallen rustplaatsen. Rustplaatsen kunnen zich op veel plaatsen bevinden, zowel in bebouwd gebied alsook in het buitengebied. Verblijfplaatsen of nesten bevinden zich bijvoorbeeld in holtes of in openingen tussen platen en stenen (Zoogdierverseniging, z.d.). Voor de steenmarter geldt in feite hetzelfde als voor de kleine marterachtigen. Ook deze soort kan derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het projectgebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als muizen (met name de veldmuis), haas, ree en vos.

Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen provincie Utrecht geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden

voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.11 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

Vervolgstappen overige zoogdieren

- Nader onderzoek of aanvraag vergunning kleine marterachtigen;
- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van steenmarter;
- Zorgplicht vrijgestelde zoogdiersoorten (paragraaf 2.3.9.).

2.3.4 Vissen

Grote modderkruiper

Er zijn geen waarnemingen bekend van grote modderkruiper in de laatste 5 jaar binnen 2,5 kilometer van het projectgebied. Echter valt het projectgebied wel binnen de grenzen van het bekende verspreidingsgebied van de soort. Eén van de belangrijkste, en grootste paaigronden van de Utrechtse grote modderkruiper populatie is gelegen op slechts 5 kilometer van het projectgebied. Er is in de laatste 5 jaar weinig protocollair onderzoek naar de grote modderkruiper uitgevoerd in de polder. Daarnaast staat een deel van de weilanden 's winters onder water, wat de polder ten zuiden van de A12 erg interessant maakt voor grote modderkruiper. Er zijn waarnemingen bekend van grote modderkruiper in de polder ten noorden van de A12. Het is hiermee niet uit te sluiten dat de soort in de polder aanwezig is. De werkzaamheden voorzien het dempen van een aantal sloten en bemaling voor de boringen en de aanleg van het hoogspanningsstation, effecten op grote modderkruiper zijn hiermee niet uit te sluiten.

Vervolgstappen vissen

- Aanvullend veldonderzoek waarbij protocollair onderzoek uitgevoerd wordt naar de aanwezigheid van grote modderkruiper in de watergangen rondom de werkzaamheden.
- Zorgplicht algemene vissoorten (paragraaf 2.3.9.).

2.3.5 Amfibieën

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van amfibieën in de directe omgeving van het projectgebied weergegeven.

Tabel 2.5 Overzicht van waargenomen amfibieën in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal	Vrijgestelde amfibieën
Alpenwatersalamander		X	
Bastaardkikker			X
Bruine kikker			X
Gewone pad			X
Heikikker	X		
Kleine watersalamander			X
Meerkikker			X
Rugstreeppad	X		
Vroedmeesterpad	X		

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander plant zich voort in diverse kleine, geïsoleerde watertypen, zoals (bos)poelen, vennen, vijvers en sloten. Daarnaast plant de soort zich met name in Limburg ook voort in bronbeekjes, karresporen en veedrinkpoelen. De eiafzet vindt bij voorkeur plaats in water van minder dan 10 centimeter diep met geschikte planten zoals waterpest, sterrenkroos, waterviolier en waterranonkel. Het landhabitat bevindt zich meestal op korte afstand, hooguit enkele honderden meters, van het voortplantingswater. De actieradius bedraagt circa 400 meter (RAVON, z.d.). Er zijn vier waarnemingen bekend van de Alpenwatersalamander in een straal van 2,5

kilometer rond het projectgebied. De dichtstbijzijnde waarneming is gedaan op 2 kilometer. Tussen deze waarnemingslocaties en het projectgebied liggen grote infrastructurele barrières (A2 & A12). Daarnaast zijn er in binnen het projectgebied geen geïsoleerde watergangen aanwezig. De aanwezige watergangen zijn allemaal verbonden met de Middelwetering. Op basis hiervan en de afstand tot de gedane waarnemingen wordt de aanwezigheid van de soort binnen het projectgebied uitgesloten.

Heikikker

De heikikker leeft voornamelijk in vochtige gebieden zoals laagvenen, moerassen en veenweidegebieden, maar ook in bijvoorbeeld heidegebieden. Als voortplantingswater kunnen poelen, vennen en smalle slootjes gebruikt worden, waarbij de heikikker voornamelijk in voedselarme, zure wateren voorkomt (BIJ12, 2017; RAVON, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de heikikker binnen het projectgebied langs de Ringkade. Het projectgebied en de omringende graslanden betreffen derhalve geschikt leefgebied voor de heikikker. De aanwezigheid van de soort kan niet worden uitgesloten.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is vaak te vinden in gebieden met een hoge dynamiek. Deze dynamiek kan ook door menselijke activiteiten veroorzaakt zijn. Hierbij kan gedacht worden aan gebieden met bouwterreinen, groeven, zand- en kleiafgravingen, rivierduinen en uiterwaarden. Daarnaast komt de soort ook voor in meer stabiele biotopen zoals heideterrainen en sloten in akker- en graslandgebieden. Voor de overwintering graaft de rugstreeppad zich meestal in, maar de soort kan ook overwinteren onder allerlei materialen zoals stenen en afval. De rugstreeppad is een echte pionier met een groot dispersievermogen en kan snel nieuwe gebieden koloniseren. Juveniele exemplaren kunnen tot wel vijf kilometer afleggen. Barrières worden daarbij gevormd door bijvoorbeeld wegen of beschoiede watergangen (BIJ12, 2017; RAVON, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de rugstreeppad rond het projectgebied, de dichtstbijzijnde waarneming is gedaan op 1 kilometer. Echter bevindt deze waarneming zich aan de overkant (oostkant) van de A2 waardoor er geen dispersie verwacht wordt van rugstreeppadden over de A2. De overige waarnemingen bevinden zich twee polders ten zuiden van het projectgebied. Gezien het pionierskarakter van de soort, en de aanwezigheid van recente waarnemingen in de omgeving van het projectgebied, kan de aanwezigheid van de soort binnen de verstoringszone van het plangebied niet uitgesloten worden.

Vroedmeesterpad

De vroedmeesterpad stelt weinig eisen aan het voortplantingswater. De pad plant zich voort in typische pionierswateren in groeven, in betonnen drinkbakken en in diepe koude bronpoelen langs hellingbossen. De vroedmeesterpad is een soort van voornamelijk ruderaal terrein (groeven), half natuurlijke graslanden en steden en dorpen. Zomer- en winterbiotoop zijn stenige, open hellingen en hellingbossen en graften met een stenige ondergrond. Overwintering is ook vastgesteld in kalksteengroeven, kalkovens en in andere bebouwing (RAVON, z.d.). Er zijn drie waarnemingen bekend van de vroedmeesterpad in een straal van 2,5 kilometer rond het projectgebied. De dichtstbijzijnde is gedaan op 1,7 kilometer van het projectgebied. De vroedmeesterpad komt van nature alleen voor in Zuid-Limburg. Er zijn echter exemplaren uitgezet in Utrecht en deze populatie doet het goed. Echter kan door het ontbreken van stenige ruderaal terreinen binnen het projectgebied de vroedmeesterpad worden uitgesloten.

Vrijgestelde amfibieën in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is in het projectgebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als bruine kikker, meerkikker en kleine watersalamander. Gezien het ontbreken van oppervlaktewater in het projectgebied zelf gaat het om aanwezigheid van trekkende dieren in de actieve periode. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen provincie Utrecht geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.10 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

Vervolgstappen amfibieën

- Nader onderzoek naar aanwezigheid van heikikker & rugstreeppad
- Zorgplicht vrijgestelde amfibieën (paragraaf 2.3.9).

2.3.6 Insecten

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van beschermde insecten in de directe omgeving van het projectgebied weergegeven.

Tabel 2.6 Overzicht van waargenomen insecten in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5 km) (NDDF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime	
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal
Grote weerschijnvlinder		X

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder komt voor in open plekken in bossen, zoals langs bospaden en bosranden. De vlinder gebruikt boswilg en grauwe wilg als waardplanten, en de imago's voeden zich met het sap van bloedende bomen. Hoewel de grote weerschijnvlinder een weinig mobiele soort is, kunnen er soms aanzienlijke afstanden liggen tussen de bomen waar de vlinders zich bevinden en de plekken waar de rupsen zich ontwikkelen. Dit leidt tot waarnemingen buiten het kerngebied van de soort. De grote weerschijnvlinder legt haar eieren hoog in de toppen van wilgen (meestal de boswilg, maar ook soms de grauwe wilg). Deze bomen moeten zich in zonnige plekken bevinden voor voldoende warmte, terwijl de omgeving ook een hoge luchtvochtigheid moet bieden. Als de bomen veel wind vangen, is de luchtvochtigheid te laag, en worden de eieren vaak in beschermde, zonnrijke gebieden zoals inhammen langs brede bospaden afgezet (Vlinderstichting, z.d.).

In het projectgebied komen knotwilgen langs de wegen voor, maar deze staan op plekken die vol in de wind liggen, waardoor de luchtvochtigheid hier te laag is. Gezien deze omstandigheden zullen de wilgen in het projectgebied niet door de grote weerschijnvlinder als voortplantingshabitat worden gebruikt. Aangezien de aanwezige wilgen niet voldoen aan de vereisten van de soort, kunnen er geen effecten op de grote weerschijnvlinder verwacht worden, aangezien er geen geschikte waardplanten aanwezig zijn voor voortplanting.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde insecten niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop en het bekende verspreidingsgebied.

2.3.7 Kreeftachtigen en weekdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van beschermde weekdieren en kreeftachtigen in de directe omgeving van het projectgebied weergegeven.

Tabel 2.7 Overzicht van waargenomen kreeftachtigen en weekdieren in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5 km) (NDDF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime	
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal
Platte schijfhoren	X	

De platte schijfhoren valt onder de bescherming van de Habitatrichtlijn. De onderwatervegetatie in de sloten binnen en nabij het projectgebied vormt een geschikt biotoop voor deze soort. In dit geval worden watergangen echter deels gedempt als gevolg van de geplande werkzaamheden, waardoor het habitat van de platte schijfhoren fysiek wordt aangetast. Het overkluizen van sloten door middel van draglineschotten kan bovendien indirecte effecten hebben op de platte schijfhoren.

Deze slakkensoort leeft op de onderwatervegetatie in de sloten gedurende het voorjaar, de zomer en de herfst en bevindt zich in de winter in de baggerlaag. Aangezien er watergangen worden gedempt, wordt een deel van het leefgebied van de platte schijfhoren permanent onbruikbaar. En kunnen individuen mogelijk bekneld raken bij de werkzaamheden.

Dit verlies van habitat en effect op mogelijk aanwezige individuen kan mogelijk significante negatieve effecten hebben op de populatie van de soort in dit gebied. Overtredingen van de verbodsbepalingen kunnen hierdoor

niet worden uitgesloten, en het is mogelijk dat mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn om de gevolgen te beperken.

Op basis van het terreinbezoek en de bekende verspreiding worden overige beschermde weekdieren en kreeftachtigen niet verwacht.

Vervolgstappen weekdieren

- Nader onderzoek en mogelijk mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om deze gevolgen te beperken.

2.3.8 Zaadplanten, bladmossen en varens

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van beschermde zaadplanten, bladmossen en varens in de directe omgeving van het projectgebied weergegeven.

Tabel 2.8 Overzicht van waargenomen zaadplanten, bladmossen en varens in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime	
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal
Kluwenklokje		X
Knolspirea		X
Wilde ridderspoor		X

Alle waarnemingen die gedaan zijn van deze drie soorten zijn gedaan binnen de bebouwde kom van Utrecht. Het gaat tevens bij alle waarnemingen om aangeplante exemplaren. Het projectgebied zelf beschikt niet over de geschikte standplaatsfactoren voor deze drie soorten. Van nature komen kluwenklokje en wilde ridderspoor alleen voor langs de grote rivieren in Nederland. Knolspirea groeit van nature op voedselarme gronden. Door het agrarische- en bermbeheer wat toegepast wordt binnen het projectgebied kunnen deze soorten worden uitgesloten binnen het projectgebied.

Op basis van het terreinbezoek en de bekende verspreiding worden beschermde zaadplanten, bladmossen en varens niet verwacht.

2.3.9 Zorgplicht

In het projectgebied kunnen vrijgestelde soorten zoogdieren (zoals veldmuis), amfibieën (zoals bruine kikker en meerkikker) en insecten (zoals dagvlinders, bijen en zweefvliegen). Deze soorten zijn vrijgesteld van de vergunningsplicht voor de Omgevingswet (Ow) in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Zo moet een initiatiefnemer een beeld hebben van de (bijzondere) natuurwaarden op en nabij het plan- of projectgebied. In het kader van de specifieke zorgplicht dient een initiatiefnemer in het geval van verslechterende effecten actief te anticiperen op het voorkomen of verzachten van deze effecten.

Onder de Ow dient onder andere extra aandacht besteed te worden aan soorten van de Rode Lijsten. Provincies kunnen onder de Ow beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooral nog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de onderliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het projectgebied. De Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn, zijn opgenomen in Bijlage 3.

De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.9.

Tabel 2.9. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Zoogdieren	Lichtuitstraling van bouwverlichting tijdens het actieve seizoen voor vleermuizen (circa half april t/m half oktober) dient voorkomen te worden.
Grondgebonden zoogdieren	- Stapvoets rijden en één richting opwerken; - Vegetatie op de werkterreinen kortmaaien voorafgaande aan de werkzaamheden.
Amfibieën	- Stapvoets rijden en één richting opwerken; - Vegetatie op de werkterreinen kortmaaien voorafgaande aan de werkzaamheden. Geadviseerd wordt dit in de actieve periode uit te voeren zodat de dieren kunnen wegkruipen (circa half maart t/m half oktober).
Insecten	Waar mogelijk vegetatie (in de omgeving van de) werkterreinen laten als schuilplaats en leefomgeving voor insecten.

2.3.10 Invasieve soorten

Tijdens het terreinbezoek zijn geen invasieve exoten waargenomen op de werkterreinen in het projectgebied.

In de omgeving van het projectgebied zijn wel invasieve exoten waargenomen (NDFF).

Het gaat daarbij om soorten zoals grote waternavel, Amerikaanse rivierkreeft en reuzenberenklauw. Deze komen mogelijk voor in de watergangen rondom het projectgebied en in de te dempen watergangen (grote waternavel en Amerikaanse rivierkreeft) en de bermen van wegen en oevers van watergangen (reuzenberenklauw).

In de genoemde delen vinden echter geen (graaf)werkzaamheden plaats. Effecten met betrekking op invasieve exoten ten gevolge van de werkzaamheden zijn op voorhand uitgesloten.

2.3.11 Utrechtse soortenlijst

De gemeente Utrecht hanteert een soortenlijst om kenmerkende en waardevolle Utrechtse planten diersoorten te behouden en te stimuleren (Gemeente Utrecht, 2018). Onder de Wet natuurbescherming op de omgevingswet hebben meerdere soorten die onder de voormalige Flora- en Faunawet beschermd waren hun bescherming verloren, waaronder muurplanten, orchideeën en soorten van bloemrijke hooilanden. Met de Utrechtse soortenlijst wil de gemeente dit rechtzetten. De Utrechtse soortenlijst bevat 64 soorten: vijf vogelsoorten, drie vissoorten, zes soorten wilde bijen, veertig plantensoorten en tien paddenstoelsoorten (zie Bijlage 4 voor de soorten van de Utrechtse soortenlijst die niet onder de omgevingswet vallen).

In de omgeving van de werkzaamheden bevinden zich verschillende mogelijk geschikte groeiplaatsen voor vaatplanten en leefgebieden voor dieren die vermeld staan op de Utrechtse soortenlijst. Gezien het veldbezoek buiten de bloeiperiode van een groot deel van deze planten is aanwezigheid hiervan niet uit te sluiten, daarnaast zijn recent uitgevoerd waardoor veel planten ook vegetatief niet waarneembaar waren. Onderstaand zijn de soorten van de Utrechtse Soortenlijst opgesomd welke mogelijk aanwezig kunnen zijn in het projectgebied alsmede de elementen binnen het projectgebied waar deze aangetroffen kunnen worden.

Vissen

Bittervoorn – Bevindt zich vaak in sloten en plassen met waterplanten.

Kleine modderkruiper - Vindt beschutting in ondiepe sloten en moerassige wateren met veel organisch materiaal.

Planten

Dotterbloem - Typisch voor vochtige graslanden, slootranden, en natte oevers;

Grote kaardenbol - Kan langs natte slootkanten en op vochtige graslanden groeien;

Gele helmblom - Voorkeur voor vochtige, wat open gebieden zoals slootkanten;

Rietorchis - Komt voor in natte graslanden, moerassen, en langs slootkanten;

Grasklokje - Kan voorkomen op vochtige, open graslanden en langs oevers in polders;

Waterdrieblad - Groeit in stilstaande en langzaam stromende wateren zoals sloten en plassen;

Vleeskleurige orchis - Komt voor in vochtige weilanden en langs slootkanten;

Zwanenbloem - Typisch voor oevers en ondiepe wateren, zoals sloten en plassen.

Deze soorten hebben een voorkeur voor vochtige omstandigheden en zijn geschikt voor een polderlandschap met sloten en natte graslanden. Andere soorten uit de lijst, zoals sommige orchideeën en klokken, vereisen meestal specifieke habitatcondities of beter doorlatende grond en komen minder vaak voor in typisch poldergebied.

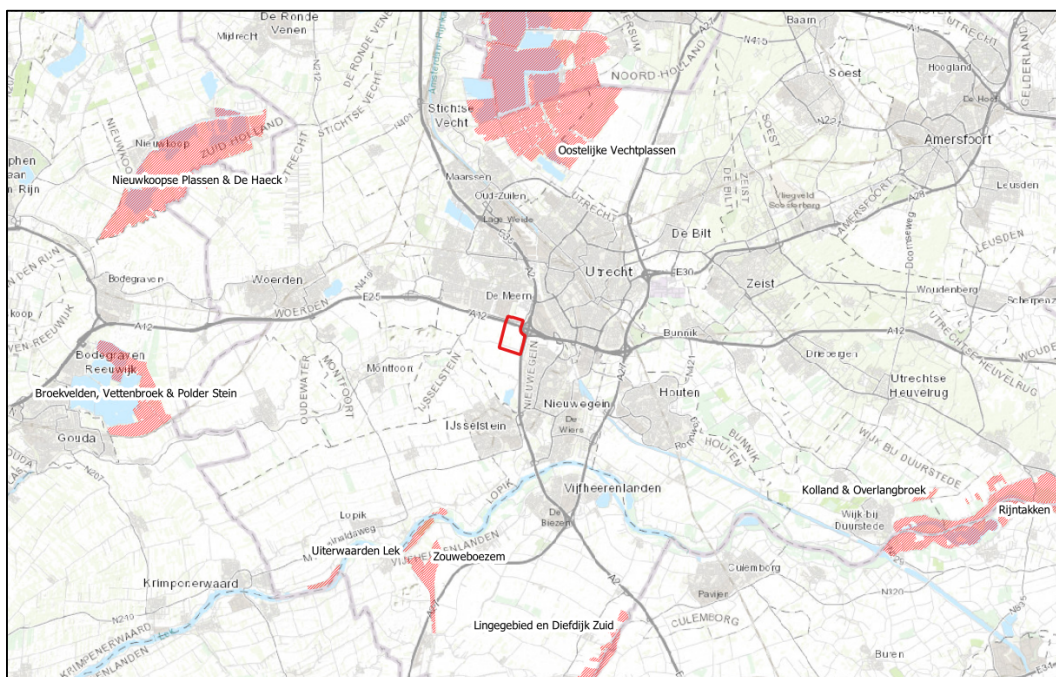
Het is niet mogelijk om de aanwezigheid van deze soorten uit te sluiten echter zal ten behoeve van de werkzaamheden maar een kleine deel oever aangetast worden, deze werkzaamheden zullen geen significant effect hebben op de lokale populatie van deze vaatplanten. Voor de vissoorten dient om effecten uit te sluiten gewerkt te worden conform de werkwijze welke is opgesteld in hoofdstuk 2.3.9. Als deze methode niet gehandhaafd kan worden dient in overleg getreden te worden met de gemeente Utrecht om in overleg met deze instantie tot een acceptabele werkwijze te komen.

2.4 Natura 2000

Het projectgebied is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de 'Oostelijke Vechtplassen' op 9 kilometer ten noorden van het projectgebied, zie Figuur 2.14. Verder liggen binnen een straal van 25 kilometer Natura 2000-gebieden; 'Uiterwaarden Lek' 9 kilometer, 'Zouweboezem' 12 kilometer 'Nieuwkoopse Plassen & De Haec' 17 kilometer, 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' 14 kilometer, 'Botshol' 21 kilometer, 'Kolland & Overlangbroek' 22 kilometer, 'Rijntakken' 22 kilometer en 'Naardermeer' 23 kilometer.

Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' is een groot natuurgebied in Utrecht en Noord-Holland. Het bestaat grotendeels uit vergraven laagveengebieden met veel watergangen. Hierdoor is een divers landschap met rietlanden, meren, bossen, graslanden en moerassen. De 'Oostelijke Vechtplassen' wordt gezien als één van de belangrijkste laagveenmoerassen van Nederland. De Oostelijke Vechtplassen is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijngebied.

In Figuur 2.14 is de ligging van de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het projectgebied weergegeven.

Figuur 2.14. Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van het projectgebied (rood omcirkeld). Bron data: Ministerie van Landbouw, natuur en voedselkwaliteit. Bron achtergrond: ESRI, luchtfoto 2022. De kaart is noord gericht.

De Natura 2000-gebieden liggen buiten de invloedssfeer van alle storingsfactoren, zoals bijvoorbeeld verdroging of geluid- en lichtverstooring, met uitzondering van verzuring en vermesting.

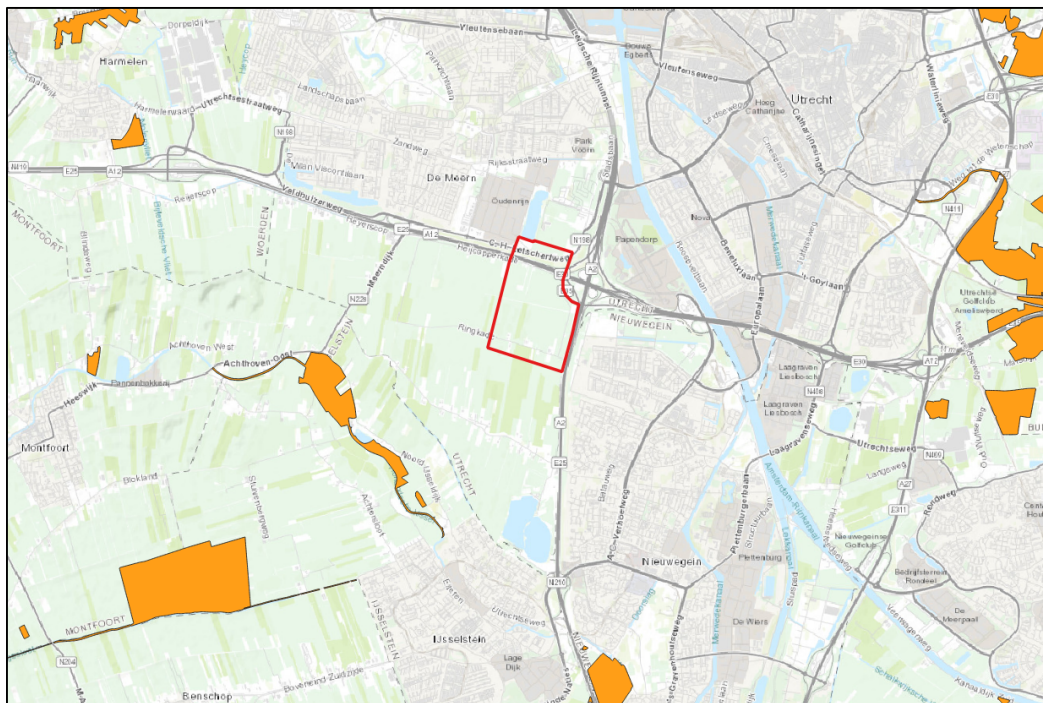
Ten aanzien van verzuring en vermeting wordt verwezen naar een voorgaande rapportage met betrekking tot de stikstofdepositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden als gevolg van het project: “Stikstofonderzoek TenneT bouw 150 kV hoogspanningsstation Oudenrijn en verkabeling 150 kV hoogspanningsverbinding”, documentnummer 490601-NDP-001, revisie 01, d.d. 7 november 2024, Antea Group.

Er is berekend dat de uitvoering van het project netto niet leidt tot meer dan 0,00 mol/ha/jr stikstofdepositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden.

2.5 NNN

Het projectgebied bevindt zich niet binnen een gebied aangewezen als NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op 2 kilometer ten zuidwesten van het projectgebied, Figuur 2.15. Het betreft een gebied met beheertypen; N04.02 Zoete plas, N05.05 Dynamisch moeras, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasveld en N14.02 Hoog- en laagveenbos.

De provincie Utrecht hanteert geen maatregelen ten aanzien van externe werking op een gebied aangewezen NNN. Door de afstand, de tussenliggende elementen zoals infrastructuur, bebouwing en watergangen en de tijdelijke aard van de werkzaamheden kan een negatief effect op dit gebied worden uitgesloten.

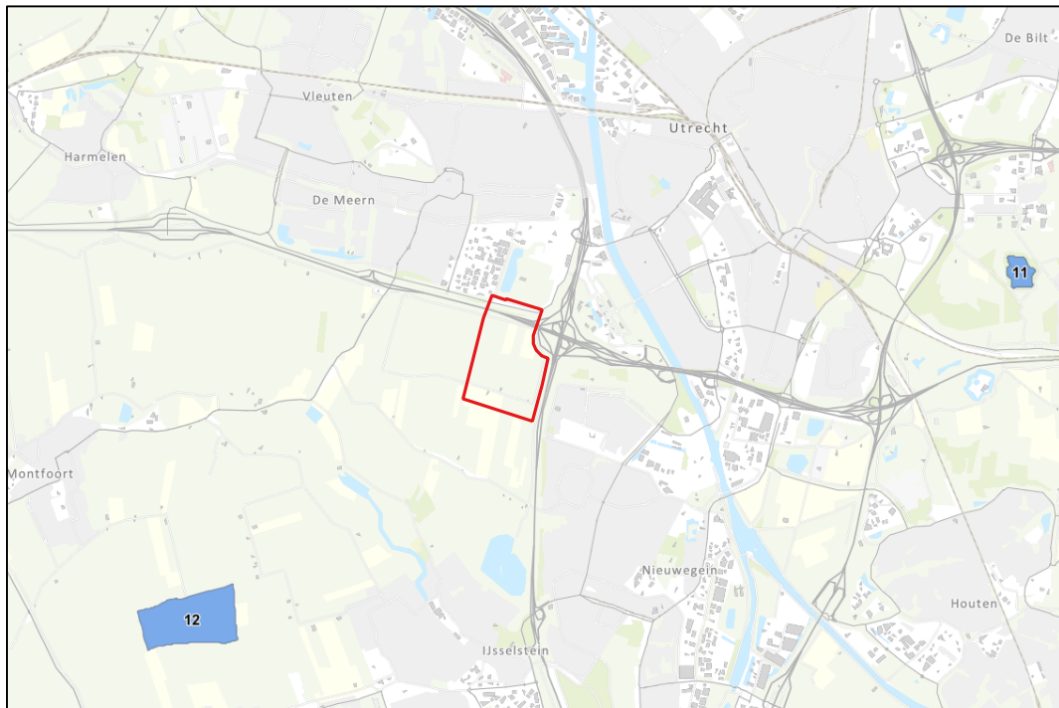
Figuur 2.15. Ligging van het projectgebied ten opzichte van het NNN. Bron achtergrond: ESRI, Luchtfoto 2022. De kaart is noord gericht.

2.6 Overig provinciaal beleid

In de provincie Utrecht zijn een aantal overige beleidskaders van toepassing. Het gaat om waterpares, groene contour, beschermd klein landschapselement, ganzenfoerageergebied en weidevogelkerngebied.

Waterpares

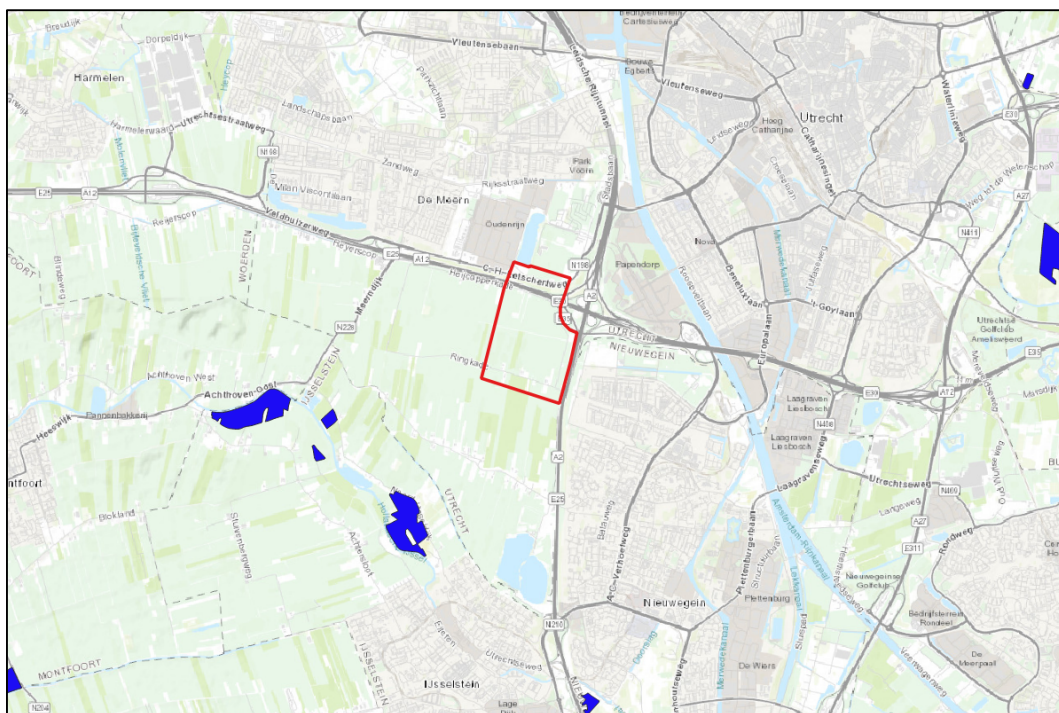
Het projectgebied ligt niet binnen een gebied aangewezen als Waterparel. Het dichtstbijzijnde gebied aangewezen als waterparel ligt op 5,5 kilometer ten zuidwesten van het projectgebied, zie Figuur 2.16. De provincie Utrecht hanteert geen maatregelen ten aanzien van externe werking op een gebied aangewezen als Waterpares. Negatieve effecten op gebieden aangewezen als Waterpares zijn daarmee uitgesloten.

Figuur 2.16. Globale ligging projectgebied (rood) ten opzichte van Waterparels (blauw) (bron achtergrond: Esri).

Groene contour

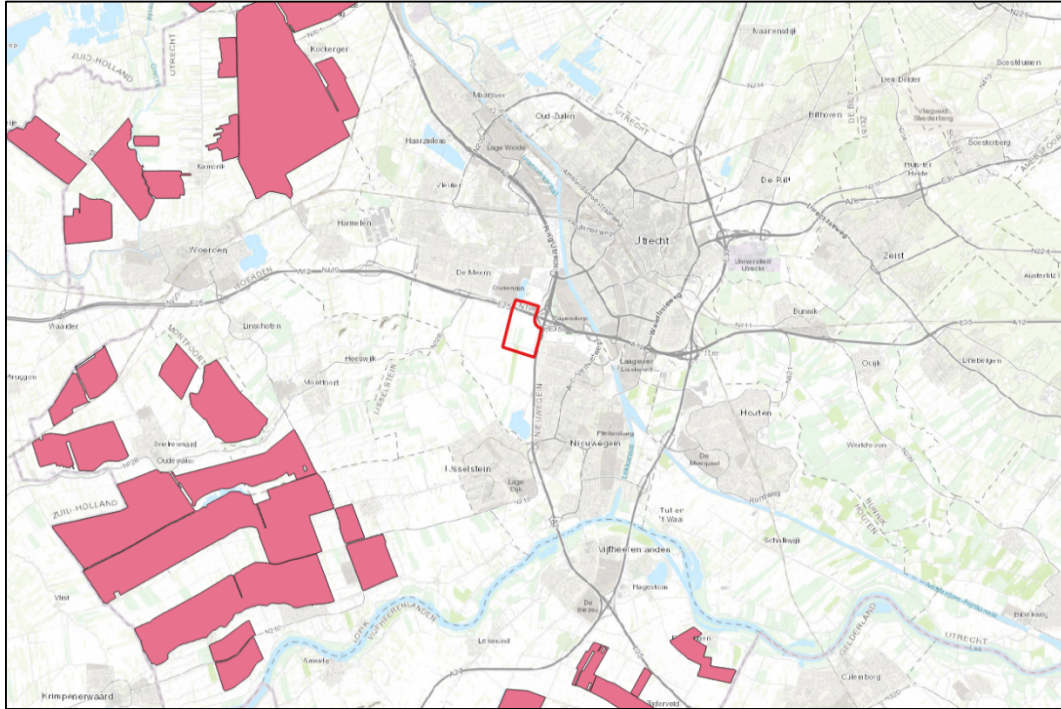
Het projectgebied ligt niet binnen een gebied dat aangewezen is als Groene contour. Het dichtstbijzijnde gebied aangewezen als Groene contour ligt op 2 kilometer ten zuiden van het projectgebied, zie Figuur 2.17. De provincie Utrecht hanteert geen maatregelen ten aanzien van externe werking op een gebied aangewezen als Groene contour. Negatieve effecten op gebieden aangewezen als Groene contour zijn daarmee uitgesloten.

Figuur 2.17. Globale ligging projectgebied (rood) ten opzichte van Groene contour (blauw) (bron achtergrond: Esri).

Weidevogelkerngebied

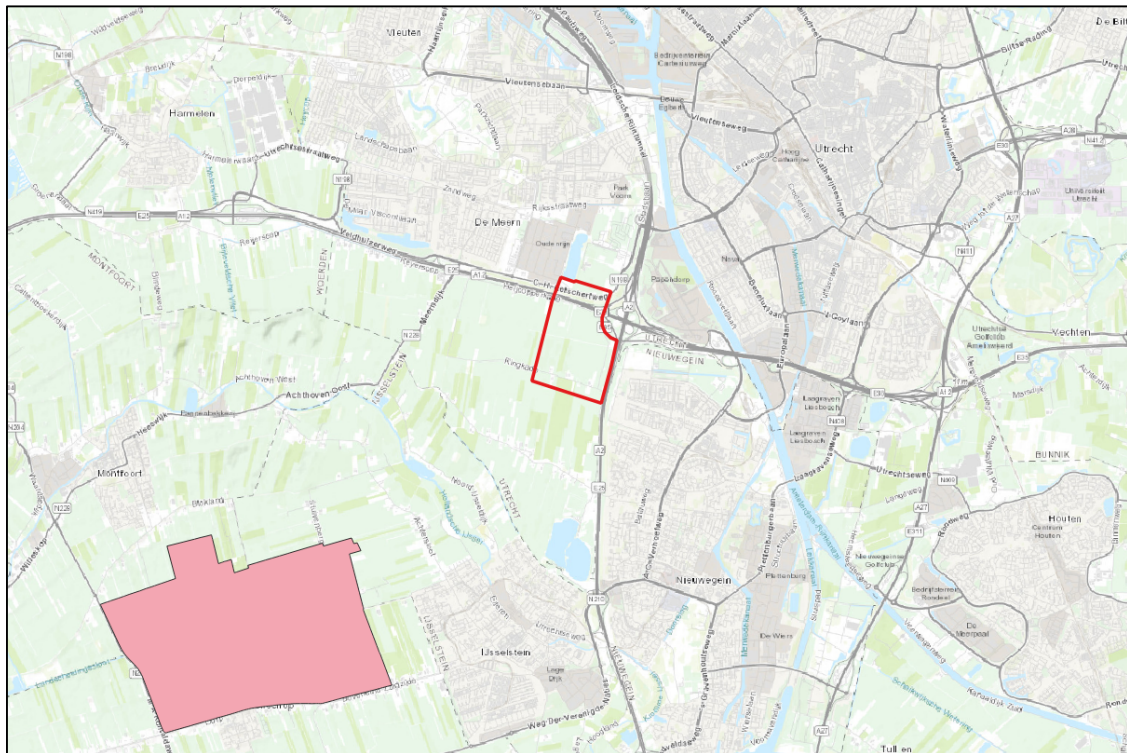
Het projectgebied is niet gelegen binnen een weidevogelkerngebied, het dichtstbijzijnde weidevogelkansgebied ligt op 8 kilometer ten westen van het projectgebied, zie Figuur 2.18. Vanwege de tussenliggende elementen zoals infrastructuur, bebouwing en watergangen en de tijdelijke aard van de werkzaamheden kan een negatief effect op dit gebied worden uitgesloten.

Figuur 2.18. Globale ligging projectgebied (rood) ten opzichte van Weidevogelkansgebied (roze) (bron achtergrond: Esri).

Ganzenfoerageergebied

Het projectgebied ligt niet in een ganzenfoerageergebied, het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied ligt op 4,4 kilometer ten zuidwesten van het projectgebied, zie Figuur 2.19. Vanwege de afstand tot dit gebied, tussenliggende elementen als wegen en dorpen en de tijdelijke aard van de werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze gebieden uitgesloten worden.

Figuur 2.19. Globale ligging het projectgebied (rood) ten opzichte van ganzenfoerageergebied (roze) (bron achtergrond: Esri).

2.7 Beschermde houtopstanden

Het projectgebied ligt buiten de bebouwde kom en bosschages die hier voorkomen vallen hiermee onder Beschermde houtopstanden, zie Figuur 2.20. De bomenrij direct ten noorden van mast 11 betreft volgens deze gegevens een beschermde houtopstand. Indien hier bomen worden gerooid, dient hiervoor derhalve een vergunning worden aangevraagd. Tot de voorwaarden bij een vergunning kunnen een herplantplicht en/of compenserende maatregelen behoren.

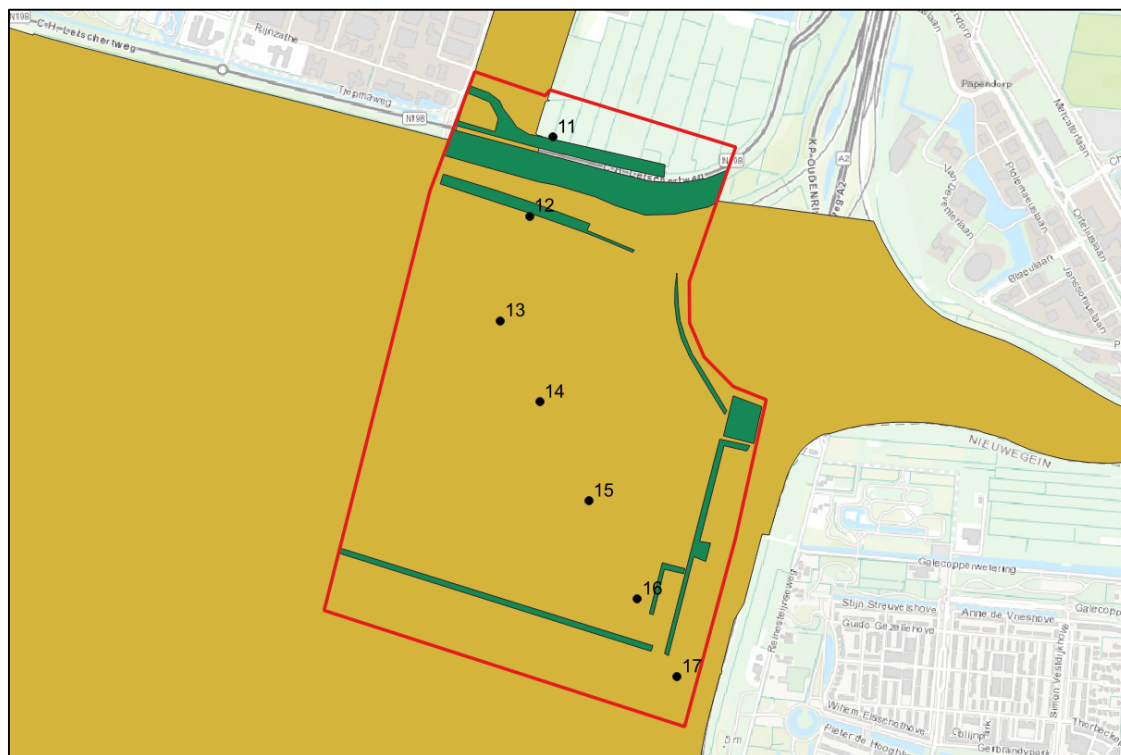
Natuurtoets

Bouw 150 kV-hoogspanningsstation Oudenrijn en verkabeling hoogspanningsverbinding 150 kV

projectnummer 0490601.100

18 november 2024 revisie 00

TenneT TSO B.V.

Figuur 2.20. Ligging van het projectgebied (rode kader) ten opzichte van gebied buiten de bebouwde kom (oker). De groene vlakken betreffen bomen en bosschages die onder beschermde houtopstanden kunnen vallen (bron achtergrond: Esri).

Vervolgstappen Beschermde houtopstanden

Mochten er bomen of bosschages die onder de beschermde houtopstanden vallen aangetast worden tijdens de geplande werkzaamheden dient hier een vergunning voor aangevraagd te worden.

3. Conclusies & aanbevelingen

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde natuurtoets.

3.1 Soortbescherming

Binnen het projectgebied en de directe omgeving is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Ow) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: jaarrond beschermde nesten, algemene broedvogels, vleermuizen, overige zoogdieren, amfibieën, insecten en weekdieren. In tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Potentieel essentieel leefgebied in (directe omgeving van) projectgebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow aan de orde?
Jaarrond beschermde nesten	Ja, mogelijke nestlocaties in hoogspanningsmasten	Advies, een tweede veldbezoek.	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, mogelijke nestlocaties in agrarische percelen, bomen en bosschages en in watergangen.	Nee		Nee
Kleine marterachtigen & steenmarter	Mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen en steenmarter op drie plaatsen in het projectgebied.	Ja, of opstellen mitigatieplan (enkel voor kleine marterachtigen)	Mogelijk, zie tabel 3.2	Mogelijk
Grote modderkruiper	Mogelijk essentieel leefgebied aanwezig in te dempen delen van watergangen en verstoring door lozen van bemalingswater	Ja	Mogelijk, zie tabel 3.2	Mogelijk
Heikikker, rugstreeppad	Mogelijk voorplantingsgebied, landhabitat en migratieroutes van heikikker binnen het projectgebied.	Ja	Mogelijk, zie tabel 3.2	Mogelijk
Platte schijfhoren	Mogelijk leefgebied van platte schijfhoren in de aanwezige watergangen.	Ja	Mogelijk, zie tabel 3.2	Mogelijk
Vrijgestelde soorten	Zie tabel 3.3			

In tabel 3.1 is aangegeven dat een overtreding van de Ow voor een aantal soorten op voorhand kan worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze maatregelen zijn in tabel 3.2 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

Tabel 3.2 Beschrijving maatregelen om overtreding van de Ow te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Jaarrond beschermde nesten	Tweede veldbezoek met inspectie op mogelijke nestlocaties in masten voorafgaand aan amoveren;
Algemene broedvogels	- Bij voorkeur werken buiten het broedseizoen (circa maart t/m juli); - Indien dit niet mogelijk is dient het projectgebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden; - Indien ook dit niet mogelijk is dient een controle van het projectgebied op broedvogels door een ecooloog plaats te vinden.
Kleine marterachtigen & steenmarter	Nader onderzoek uitvoeren om aan te tonen of uit te sluiten dat kleine marterachtigen en steenmarter aanwezig zijn. Of mitigatieplan opstellen (kleine marterachtigen)

Grote modderkruiper	Nader onderzoek uitvoeren om aan te tonen of uit te sluiten dat heikikkers aanwezig zijn binnen het projectgebied.
Heikikker en rugstreeppad	Nader onderzoek uitvoeren om aan te tonen of uit te sluiten dat heikikkers aanwezig zijn binnen het projectgebied.
Platte schijfhoren	Afhankelijk van de geplande werkzaamheden. Indien sprake is van substantiële verstoring van de watergangen, dan is nader onderzoek noodzakelijk.

De geschikte perioden voor uitvoering van nader onderzoek zijn als volgt:

- Kleine marterachtigen en steenmarter: juni t/m medio november.
- Grote modderkruiper: maart t/m oktober.
- Rugstreeppad: medio april t/m november.
- Heikikker: maart-april.
- Platte schijfhoren: juni t/m september.

3.2 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.11 blijkt dat er in het projectgebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 3.3.

Tabel 3.3 Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren	- Stapvoets rijden en één richting opwerken; - Vegetatie op de werkterreinen kortmaaien voorafgaande aan de werkzaamheden.
Amfibieën	- Stapvoets rijden en één richting opwerken; - Vegetatie op de werkterreinen kortmaaien voorafgaande aan de werkzaamheden. Geadviseerd wordt dit in de actieve periode uit te voeren (circa half maart t/m half oktober); - Bij dempen van of aanbrengen dammen in watergangen werken onder ecologische begeleiding.
Insecten	Waar mogelijk vegetatie (in de omgeving van de) werkterreinen laten als schuilplaats en leefomgeving voor insecten.
Vissen	Bij dempen van of aanbrengen van dammen in watergangen werken onder ecologische begeleiding.

Onder de Ow dient nadere aandacht te worden besteed aan soorten van de Rode Lijsten. Onder de Ow kunnen provincies beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de onderliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het projectgebied. Door middel van de maatregelen beschreven in tabel 3.3 kunnen op negatieve effecten worden gemitigeerd op (een deel van) de opgenomen Rode Lijst soorten.

3.3 Gebiedsbescherming

3.3.1 Natura 2000

In tabel 3.4 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van voorliggende natuurtoets.

Natuurtoets

Bouw 150 kV-hoogspanningsstation Oudenrijn en verkabeling hoogspanningsverbinding 150 kV

projectnummer 0490601.100

18 november 2024 revisie 00

TenneT TSO B.V.

Tabel 3.4 Conclusies Natura 2000-gebieden

	Natura 2000
Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja, alle Natura 2000-gebieden binnen een straal van 25 kilometer.
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Nee
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nee
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit of akkoord van het ministerie van LNV noodzakelijk?	Nee

3.3.2 NNN

In tabel 3.5 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNN-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.5 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.5 Conclusies NNN-gebieden.

	NNN
Op welke afstand van het projectgebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	2 kilometer
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincie?	Nee
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Nee
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nee
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Nee

3.3.3 Overig provinciaal beleid

Het projectgebied ligt niet binnen de begrenzing van groene contour, waterparels, weidevogelkerngebied of ganzenfoerageergebied.

Wel zijn er wilgenlanen aanwezig binnen het projectgebied die vallen onder Beschermd klein landschapselement. In het geval aangewezen wilgenlanen aangetast, dient hier een vergunning voor aangevraagd te worden. Op basis van de huidige gegevens ten aanzien van de locatie van de bouwlocatie voor het station, het tracé-ontwerp voor de verkabeling en de posities van de te amoveren masten, wordt niet verwacht dat dit het geval is.

3.3.4 Beschermde houtopstanden bebouwingscontour houtkap

Mochten er bomen of bosschages die onder de beschermde houtopstanden vallen (zie figuur 2.20) aangetast worden tijdens de geplande werkzaamheden dient hier een vergunning voor aangevraagd te worden.

Literatuurlijst

- Hunnink S., 2024. Lijst met beschermde en vrijgestelde soorten omgevingswet.
- Nationale Database Flora- en Fauna (NDFD), geraadpleegd op 21 februari 2024.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- BIJ12, 2023. Kennisdocument Gierzwaluw (versie 2.0).
- BIJ12, 2023. Kennisdocument Huismus (versie 2.1).
- RVO, 2012. Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.
- Netwerk Groene Bureaus & Zoogdierverseniging, 2021. Vleermuisprotocol 2021.
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina libellen. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/libellen>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina vlinders. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>
- FLORON (z.d.). Verspreidingsatlas vaatplanten. Geraadpleegd van <https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten>
- RAVON (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>
- Zoogdierverseniging (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten>
- Gemeente Utrecht (2018), Utrechtse soortenlijst. Geraadpleegd van : <https://omgevingsvisie.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/zz-omgevingsvisie/thematisch-beleid/groen/2018-Nota-Utrechtse-Soortenlijst.pdf>

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving; de Omgevingswet (Ow) en het beleidskader. Naast bescherming vanuit de Ow zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De aanwijzing en bescherming van het NNN gebeurt in de Omgevingsverordening.

Ow - Algemeen

De Ow is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Ow beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbesluit (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten kunnen een loketfunctie hebben. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Ow richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Ow - Soortbescherming

In de Ow is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie geldt een vergunningsplicht bij verschillende schadelijke handelingen die zijn vermeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal van de Ow. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) Vogels (artikel 11.37 Bal);
- 2) Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal);
- 3) Andere soorten (artikel 11.54 en bijlage IX, onder A en onder B Bal).

Natuurtoets

Bouw 150 kV-hoogspanningsstation Oudenrijn en verkabeling hoogspanningsverbinding 150 kV
projectnummer 0490601.100
18 november 2024 revisie 00
TenneT TSO B.V.

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal, Ow)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 11.37 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen het optreden van schadelijke handelingen. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal, Ow)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder de Ow is het mogelijk om voor strikt beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht bij schadelijke handelingen uit artikel 11.46 Bal.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen artikel 11.46 Bal van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.
Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Natuurtoets

Bouw 150 kV-hoogspanningsstation Oudenrijn en verkabeling hoogspanningsverbinding 150 kV
projectnummer 0490601.100
18 november 2024 revisie 00
TenneT TSO B.V.

Andere soorten (artikel 11.54 Bal, Ow)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage IX, onder A en onder B Bal van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal e.v.

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van een vergunningsplicht bij schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 11.27 Bal) Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee als gevolg van het voornemen schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal optreden, dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 311.37, 11.46 en 11.54 Bal).				
Vergunningsgronden		Artikel 11.37 Bal	Artikel 11.46 Bal	Artikel 11.54 Bal en bijlage IX
		Vogels	Strikt beschermde soorten	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 11.27 Bal van de Ow. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 11.27 Bal

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Ow - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 11.1 tot en met 11.9 Bal van de Ow. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit worden verleend door de provincies of eventueel in onderhavig geval door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

De Ow regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Ow maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de "ADC-criteria".

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten. De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden en vaststelling geometrische begrenzing (artikel 2.44 lid 4 Ow en artikel 7.6 Bkl)
- het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden (actueel en potentieel) (artikel 7.7 Bkl)
- het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid)

- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - o de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan
 - o de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd
 - o tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

‘Nee, tenzij’-principe

Het 'nee, tenzij'-principe (uit het Barro) vervalt onder de Omgevingswet. In het Bkl wordt niet langer gesproken over reële alternatieven en groot openbaar belang (als voorwaarde de of een voornemen met effect op NNN toch doorgang kan vinden). Volgens de Nota van Toelichting volgt echter uit het algemene zorgplichtartikel van 1.7 Ow dat:

- Negatieve gevolgen moet en worden voorkomen en beperkt
- Als dat niet of onvoldoende mogelijk is dan kan de activiteit alleen worden gerealiseerd als daarmee een zeker belang is gemoeid

In het Bkl staat dat negatieve gevolgen tijdig moeten worden gecompenseerd (art 7.8 lid 2 Bkl). Volgens de Nota van toelichting betekent dat niet dat de compensatie gereed moet zijn op het moment van de aantasting. Compensatie moet in ieder geval zijn geborgd. Kan in provinciale verordening nader worden ingevuld.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Daarin kan alsnog een “nee, tenzij-afweging” opgenomen zijn. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen. De Rijkslijn zoals was verwoord in het SVIR en Barro dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking kan ook in de provinciale omgevingsverordening worden vastgelegd.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- ecologische verbindingzones,
- weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten,
- groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour
- natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 2.44 lid 5 van de Ow (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 2.44 lid 5 Ow

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Ow - Beschermde houtopstanden

De bescherming houtopstanden heeft (had vanuit de Boswet en Wet natuurbescherming) tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Het begrip houtopstand wordt in de Omgevingswet gedefinieerd als zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De beperkingen uit de Wnb, dat het moet gaan om een oppervlakte grond van minstens 10 are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen is opgenomen in par. 11.3.1 Bal. Individuele bomen vallen dus niet onder het begrip 'houtopstand', en worden dus niet door de regels van het Bal beschermd. De gemeente kan deze bomen wel beschermen door regels hieromtrent op te nemen in het omgevingsplan.

Artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat de opdracht om in het omgevingsplan een bebouwingscontour houtkap (voorheen bebouwde kom houtopstanden Wnb) aan te wijzen aansluitend aan stedelijk gebied. Deze aanwijzing werkt door in de toepassing van afdeling 11.3 van het Bal: binnen de bebouwingscontour geldt die afdeling niet.

De grens van de bebouwingscontour houtkap is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwingscontour houtkap. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op. De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwingscontour houtkap voor de Ow. De begrenzing van de bebouwingscontour houtkap in de zin van de Ow dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwingscontour houtkap heeft vastgesteld, is het Bal overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Bescherming buiten de bebouwingscontour houtkap

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in paragraaf 11.3.1 en 11.3.2 Bal (artikel 11.111 t/m 11.133). De algemene regels over het vellen van houtopstanden uit het Bal zijn echter alleen van toepassing buiten de 'bebouwingscontour houtkap' zoals die is opgenomen in het omgevingsplan. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is in bepaalde gevallen voor het vellen van een houtopstand een meldplicht en een herplantplicht toepasselijk (zie paragraaf 11.3.2 Bal):

- melding voor het vellen van een houtopstand (artikel 11.126 Bal).
- herplantplicht (artikel 11.129 Bal)

Bevoegd gezag is normaal gesproken GS (zie artikel 11.113 Bal) en in sommige situaties de minister van LNV (artikel 11.114 Bal en artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit).

In de volgende gevallen geldt op grond van het Bal geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen (art. 11.111, lid 2 Bal):

- periodiek vellen van griend- of hakhout;
- houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Ow;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;

- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
- ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
- bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
- zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Omgevingsvergunning-Natura 2000-activiteit, een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Wel kan de gemeente in die gevallen regels opnemen in het omgevingsplan.

Bescherming binnen de bebouwingscontour houtkap

Houtopstanden waren tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit was vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en soms ook een bomenverordening van de betreffende gemeente. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de Algemene plaatselijke verordening (APV) en de bomenverordening. Het kappen van een boom wijzigt de fysieke leefomgeving. Regels over de activiteit kappen moeten dus naar het Omgevingsplan.

Gemeenten kunnen zonder beperking in het Omgevingsplan regels stellen over houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap en over de andere houtopstanden die in artikel 11.111, tweede lid Bal zijn genoemd (houtopstanden op erven en in tuinen, windschermen om boomgaarden etc.). Binnen de bebouwingscontour houtkap gelden namelijk uitsluitend de in het omgevingsplan gestelde regels over de kap van bomen (Stb. 2020, nr. 22, p. 157).

Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

In deze bijlage wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden, beschermde houtopstanden en kansen voor natuurwaarden in het projectgebied.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar vogels (artikel 11.37 Bal) strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal) en 'andere' beschermde soorten (artikel 11.54 Bal en Bijlage IX). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing worden geen conclusies getrokken wat betreft de verwachte aanwezigheid van Rode Lijst-soorten in (de directe omgeving van) het projectgebied.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het projectgebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd¹. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2019-2024 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 2,5 km rondom het projectgebied. De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het projectgebied. De resultaten van de bureaustudie geven een indicatie van de soorten die in het projectgebied kunnen voorkomen.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Effectbepaling

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

Beschermde gebieden

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het projectgebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2023.1) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging

¹ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (2024) op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Natuurtoets

Bouw 150 kV-hoogspanningsstation Oudenrijn en verkabeling hoogspanningsverbinding 150 kV
projectnummer 0490601.100
18 november 2024 revisie 00
TenneT TSO B.V.

en de voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijk effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een 'nee, tenzij-procedure' in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermde houtopstanden Ow

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het projectgebied is onderzocht of er onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het projectgebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto's en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Ow. Indien onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het projectgebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Ow beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Kansen voor natuurwaarden in het projectgebied

Binnen een plan zijn vaak mogelijkheden/ kansen aanwezig voor het verhogen van de natuurwaarden (biodiversiteit). Indien dit van toepassing is op het voornemen, zijn hiervoor suggesties gedaan op basis van expert judgement.

Natuurtoets

Bouw 150 kV-hoogspanningsstation Oudenrijn en verkabeling hoogspanningsverbinding 150 kV

projectnummer 0490601.100

18 november 2024 revisie 00

TenneT TSO B.V.

Bijlage 3 Rode lijst soorten uit NDFF

Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn in het projectgebied	
Soortgroep	Soort
Vogels	Blauwe kiekendief
	Boerenwaluw
	Boomvalk
	Gele kwikstaart
	Graspieper
	Grote lijster
	Huismus
	Keep
	Kneu
	Koekoek
	Kramsvogel
	Paapje
	Ransuil
	Ringmus
	Steenuil
	Smient
	Spotvogel
	Tapuit
	Torenavalk
	Veldleeuwerik
	Visdief
	Wintertaling
Insecten	Bruin blauwtje
Zoogdieren	Bunzing
	Haas
	Laatvlieger
Vaatplanten	Korenbloem

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1700 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV Heerenveen
Postbus 24
8440 AA Heerenveen

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlelen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl